

Kerstvoorstellingen in en op gebouwen in Nederland

**Stichting
tot behoud van erfgoed rond kerst
Nederland**

Voorwoord

In Nederland is er een schat aan kerstvoorstellingen in en op gebouwen te vinden. Niet alleen kerstgroepen maar o.a. ook: glas in lood ramen, plafondschilderingen, doopvonten, altaarstukken en gevelstenen met kerstvoorstellingen.

Het leek ons een goed idee om deze gegevens en afbeeldingen eens te verzamelen in een boekwerk.

Het boekwerk telt inmiddels 744 pagina's en bevat informatie over 482 gebouwen en ca. 1010 afbeeldingen.

Veel beeldmateriaal hebben wij uit de kerstkaarten verzameling, die Chris Janssen aan onze Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst - Nederland heeft geschonken en de verkregen informatie n.a.v. een brief van Piet Wijnker aan de parochies van het Bisdom Haarlem in november 1995.

Ook mochten wij van de foto's op de website www.kerkfotografie.nl gebruik maken. Op deze website staan heel veel prachtige foto's, van kerken in Nederland, gemaakt door Diana Nieuwold.

Daarnaast is er ook veel informatie op het internet gevonden, zoals op de website www.verhaleninglasinlood.nl en <https://www.glasmalerei-ev.de/index.html> met enorm veel informatie over glas in loodramen van kerken in Limburg.

Probleem is wel, dat er in deze tijd veel, met name kerken, verdwijnen. Blijft het gebouw staan en krijgt het een andere functie, dan is de kans groot dat de vaste onderdelen bewaard blijven.

De losse stukken, zoals kerstgroepen vinden, mogelijk, hun weg naar andere kerken, musea of instellingen.

Wordt het gebouw afgebroken, dan gaan de vaste onderdelen zo goed als zeker verloren.

Het kan zijn, dat genoemde gebouwen inmiddels zijn afgebroken, of een andere bestemming hebben gekregen.

Van een aantal onderdelen hebben wij naast de afbeelding geen gegevens. Mocht u die hebben dan houden wij ons aanbevolen.

Staat de kerstvoorstelling in of op uw gebouw er nog niet in, stuur dan een foto en zoveel mogelijk informatie naar: **info@stichtingerfgoedrondkerst.nl**

Het boekwerk is dus onderhevig aan wijzigingen en aanvullingen die wij ontvangen.

Peter Diemer

Voorzitter

Stichting tot behoud van erfgoed rond kerst Nederland

Revisie: 2023 - 04 - 16

Inhoud

Plaats	Gebouw	Pagina
's-		
's-Gravenhage (ZH)	H. Paschalis Baylon	19
's-Gravenhage (ZH)	Willibrorduskapel	20
's-Gravenhage (ZH)	St. Jacobskerk of Grote Kerk	21
's-Gravenhage (ZH)	St. Jacobus de Meerdere kerk	23
's-Hertogenbosch (NB)	St. Catharina of Kruisherenkerk	28
's-Hertogenbosch (NB)	St. Jans kathedraal	30
's-Hertogenbosch (NB)	Lucaskerk	52
't		
't Goy (U)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	53
't Veld (NH)	H. Martinus	55

Inhoud

Plaats	Gebouw	Pagina
A		
Aalten (Ge)	St. Helenakerk	56
Aarle-Rixtel (NB)	Mariakapel	57
Abcoude (U)	H.H. Cosmas en Damianuskerk	59
Aerdenhout (NH)	H. Antonius en Paulus	60
Alkmaar (NH)	St. Laurentiuskerk	61
America (L)	H. Jozefkerk	62
Amersfoort (U)	H. Georgius	64
Amersfoort (U)	St. Joris op 't Zand	67
Amersfoort (U)	St. Franciscus Xaveriusparochie	68
Amstenrade (L)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	69
Amsterdam (NH)	Begijnhofkapel	70
Amsterdam (NH)	Voormalige Johannes de Doper	72
Amsterdam (NH)	Mozes en Aronkerk	73
Amsterdam (NH)	St. Franciscus van Assisi of Boomkerk	74
Amsterdam (NH)	St. Franciscus Xaveriuskerk (De Krijtberg)	75
Amsterdam (NH)	O.L. Vrouw van de Allerheiligste Rozenkrans of Obrechtkerk	77
Amsterdam (NH)	Keizersgracht 88	80
Amsterdam (NH)	Huis Bartolotti	81
Amsterdam (NH)	H.H. Martelaren van Gorcum of Hofkerk	82
Amsterdam (NH)	Oude Kerk	84
Amstelveen (NH)	Voormalige Annakerk	86
Amstelveen (NH)	St. Urbanus te Bovenkerk	87
Amstelveen (NH)	Titus Brandsma	89
Amsterdam (NH)	De Goede Herder	90
Amsterdam (NH)	Petrus en Paulus (Papegaai)	91
Amsterdam (NH)	O.L. Vrouwekerk	92
Andijk (NH)	Maria Middelaars van Alle Genaden	93
Anloo (D)	N.H. Magnus kerk	94
Apeldoorn (Ge)	Maria of O.L.V. ten Hemelopnemingskerk	96
Arcen (L)	Gemeentehuis	99
Arnhem (Ge)	St. Walburgis kerk	100
Asselt (L)	H. Dionysiuskerk	101
Assen (D)	O.L. Vrouw Maria ten Hemelopneming kerk	103
Assendelft (NH)	St. Odulphus	104
Asten (NB)	H. Maria Presentatie kerk	106
Austerlitz (U)	Voorm. kerk O.L. Vrouw Altijddurende Bijstand	107

Inhoud

Plaats	Gebouw	Pagina
B		
Baarlo (L)	H. Petruskerk	110
Bakel (NB)	St. Willibrorduskerk	111
Bakkum (NH)	Maria ten Hemelopneming	112
Bedum (Gr)	Maria ten Hemelopnemingskerk	113
Beek (L)	St. Hubertuskerk	115
Beek (L)	St. Martinuskerk	116
Beek en Donk (NB)	H. Leonarduskerk	117
Belfeld (L)	H. Urbanuskerk	118
Beltrum (Ge)	O.L. Vrouw ter Hemelopneming	119
Bennebroek (NH)	Voormalige St. Jozefkerk	121
Bennebroek (NH)	Lucia-Klooster	122
Berg en Terbijt (L)	H.H. Monulphus en Gondulphus	123
Bergen op Zoom (NB)	St. Gertrudiskerk	125
Bergen op Zoom (NB)	O.L. Vrouw van Lourdes	126
Bergharen Gem. Maastricht (L)	H. Cornelius	128
Berghem (NB)	St. Willibrorduskerk	130
Berlicum (NB)	Sacramentskerk	131
Beuningen (Ge)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	132
Bingelrade (L)	St. Lambertus	133
Blitterswijk (L)	O.L. Vrouw Geboortekerk	135
Bloemendaal (NH)	Allerheiligst Sacrament	136
Bloemendaal (NH)	Allerheiligste Drieëenheid	137
Bocholtz (L)	H. Jacobus de Meerderekerk	138
Bolsward (Fr)	St. Franciscusbasiliek	139
Bolsward (Fr)	Martinikerk	140
Boukoul (L)	H. Theresia van het Kind Jezus	141
Bovenkarspel (NH)	H. Martinus	143
Bovenkerk (NH)	H. Urbanus	144
Boxmeer (NB)	Petrusbasiliek	145
Boxmeer (NB)	Karmelklooster	146
Boxtel (NB)	St. Petrus stoel te Antiochië Basiliek	149
Brachterbeek (L)	H.H. van Jezus	150
Breezand (NH)	H. Johannes Evangelist	151
Breskens (Z)	H. Barbara	152
Breukelen (U)	H. Johannes de Doper	153
Broekhem Gem. Valkenburg	H. Joseph	154
Broekhuizen (L)	H. Nicolaas	156
Broekhuizenvorst (L)	H. Naam Jezus	157
Broeksittard (L)	O.L. Vrouw Geboortekerk	159
Budel (NB)	Huis Zusters van de Liefde	160
Bunnik (U)	Barbarakerk	162
Bussum (NH)	St. Vitus kerk	163

Plaats	Gebouw	Pagina
C		
Cadier en Keer (L)	H. Kruisverheffing	164
Cadier en Keer (L)	Huize Gerlachus	165
Cadier en Keer (L)	Missiehuis Sociëteit voor Afrikaanse Missiën	166
Cadier en Keer (L)	Stichting Jeugdzorg St. Joseph	167
Castenray (L)	H. Matthias	168
Coevorden (D)	H. Willibrorduskerk	169
Cuijk (NB)	St. Martinuskerk	170
Cuijk (NB)	St. Agathakerk	173
Culemborg (Ge)	Barbarakerk	174
D		
Dalfsen (O)	Cyriacuserk	176
Delden (O)	H. Blasiuskerk	177
Delft (ZH)	H.H. Nicolaas en gezellenkerk	178
Delft (ZH)	Maria van Jessekerk	179
Delft (ZH)	Maria en Ursulakerk	182
Delft (ZH)	Oude kerk	183
Demen (NB)	St. Willibrorduskerk	184
Den Helder (NH)	Christus Koning van de Vrede	185
Deursen (NB)	St. Rochus	187
Deventer (O)	H. Lebuus of Broederkerk	188
Deventer (O)	H.H. Eersttronende Apostelen Petrus en Paulus	189
Diemen (NH)	Petrus Banden	190
Diessen (NB)	St. Willibrorduskerk	191
Dinther (NB)	St. Servatiuskerk	192
Doorn (U)	St. Martinus	193
Dordrecht (ZH)	H.H. Antonius en Bonifatius kerk	194
Dordrecht (ZH)	Grote- of Onze Lieve Vrouwekerk	195
Driehuis (NH)	H. Engelmundus	197
Drunen (NB)	St. Lambertuskerk	198
Druten (NB)	H.H. Ewalden kerk	199
E		
Echt (L)	Karmelietessenklooster	201
Echt (L)	Cisterciënserabdijkerk	203
Echt (L)	H. Landricus	204
Eijsden (L)	Voormalige kapel Ursulinenklooster	207
Eindhoven (NB)	St. Petruskerk	208
Ell (L)	H. Antonius Abt	209
Elsloo (L)	St. Augustinuskerk	211
Elsloo (L)	Mariakerk (O.L.V. Vrede des Harten)	213
Engelen (NB)	St. Lambertus	214
Enschede (O)	H. Jacobuskerk	215
Epen (L)	St. Paulus' Bekering	216
Eversoord (L)	O.L.Vrouw Onbevlekt Ontvangen	217
Eygelshoven (L)	H.H. Johannes de Doper en Pastoor van Ars	218

Plaats	Gebouw	Pagina
F		
G		
Geleen (L)	Christus Koning	220
Geleen-Lindenheuvel (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	221
Geleen-Lutterade (L)	St. Augustinuskerk	222
Gemonde (NB)	St. Lambertus	223
Genhout (L)	St. Hubertuskerk	224
Gennep (L)	St Martinuskerk	226
Genooi (L)	O.L. Vrouw van Genooi	227
Geysteren (L)	H. Willibrordus	229
Glanerbrug (O)	O.L. Vrouw van de Heilige Rozenkrans	230
Goes (Z)	Maria Magdalenakerk	231
Goirle (NB)	Maria Boodschap	232
Goor (O)	H. Petrus en Paulus	233
Gorinchem (ZH)	Gasthuisstraat 25	234
Gouda (ZH)	St. Janskerk	235
Gouda (ZH)	Johannes de Doper	237
Grave (NB)	St. Elisabethkerk	238
Grevenbicht (L)	H. Catharina en H.H. Petrus en Paulus	239
Griendtsveen (L)	H. Barbarakerk	240
Groesbeek (Ge)	H.H. Cosmas en Damianuskerk	241
Groesbeek (Ge)	St. Antoniuskerk	242
Groningen (Gr)	St. Franciscuskerk	243
Groningen (Gr)	St. Martinikerk	246
Groningen (Gr)	St. Martinus-Jozef Kathedraal	250
Grondsveld (L)	H. Martinus	253
Grubbenvorst (L)	Zusters Ursulinen klooster	254
Grubbenvorst (L)	O.L. Vrouw Tenhemelopneming	256
Gulpen (L)	St. Petruskerk	257
H		
Haanrade (L)	H.H. van Jezus	259
Haarle (O)	H. Sebastianus	260
Haarlem (NH)	St. Bavo Kathedraal (Grote Oude)	262
Haarlem (NH)	St Bavo Kathedrale basiliek of Koepelkerk	266
Haarlem (NH)	Voormalige Kleverpark kerk	267
Haarlem (NH)	H. Adelbertus	268
Haarlem (NH)	Antonius van Padua	269
Haarlem (NH)	Verzorgingshuis Jacob in de Hout	270
Haarlem (NH)	H. Joseph	271
Haarlem (NH)	Mariakerk	272
Haarlem (NH)	Moeder van de Verlosserkerk	273
Haarlem (NH)	H. Johannes de Doper	274
Haarlem (NH)	H. Pastoor van Ars	275
Haarlem (NH)	Voormalige H.H. Petrus en Paulus	277

Plaats	Gebouw	Pagina
H		
Haastrecht (ZH)	St. Barnabas kerk	278
Haastrecht (ZH)	St. Gabriëlklooster van de Passionisten	279
Hank (NB)	O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangenis	282
Haren (Gr)	Klooster Bethlehem	283
Heel (L)	Gemeentehuis	284
Heel (L)	H. Stephanus	285
Heemskerk (NH)	H. Laurentius en H. Maria	286
Heemstede (NH)	St. Bavokerk	288
Heemstede (NH)	O.L. Vrouw Hemelvaart	297
Heemstede (NH)	Overbos	299
Heemstede (NH)	Mariënheuvel	300
Heer Gem. Maastricht (L)	H. Petrus Banden	302
Heer Gem. Maastricht (L)	Kloosterkapel Opveld	304
Heerlen (L)	St. Petruskerk	305
Heerlen (L)	Bernardinuscollege	307
Heerlen (L)	H. Pancratius	308
Heerlen (L)	Huize De Berg	311
Heerlen (L)	Theresia of Carmelkapel	312
Heerlen Bekkerveld (L)	H. Moeder Annakerk	313
Heeswijk-Dinther (NB)	Abdij van Berne	314
Heeswijk-Dinther (NB)	Huize Curena - Huize De Bongerd	316
Heeswijk-Dinther (NB)	St. Willibrorduskerk	317
Heiloo (NH)	O.L. Vrouw ter Nood	318
Helden (L)	H. Lambertus	319
Helmond (NB)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	320
Hemmen (Ge)	Ned. Hervormde Kerk	322
Hengelo (O)	St. Lambertus Basiliek	323
Hengstdijk (Z)	H. Catharina	324
Herkenbosch (L)	Heilige Sebastianus	325
Herpen (NB)	St. Sebastianuskerk	328
Herten (L)	H. Michael	329
Heythuysen (L)	St. Nicolaaskerk	330
Heythuysen (L)	Woonhuis	331
Hilleslagen (L)	Jozefkapel	332
Hilvarenbeek (NB)	St. Petruskerk	333
Hilversum (NH)	O.L. Vrouw Onbevleete Ontvangen	334
Hippolytushoef (NH)	H. Hippolytus	335
Hoensbroek (L)	H. Johannes Evangelist	336
Hoensbroek (L)	H. Johannes Evangelist (kleine St. Jan)	337
Hoge Zwaluwe (NB)	Voormalige St. Willibrorduskerk (nu Onze Kerk)	338
Hoogerheide (NB)	O.L. Vrouw Hemelvaart kerk	339
Hoorn (NH)	De Opdracht	340
Hoonhorst (O)	H. Cyriacus kerk	341
Horn (L)	H. Martinus	342
Horst aan de Maas (L)	H. Lambertus	343
Houten (U)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	344

Plaats	Gebouw	Pagina
H		
Houthem (L)	St. Gerlach	348
Huisseling (NB)	St. Lambertuskerk	349
Huissen (Ge)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming of Statskerk	350
Huissen (Ge)	H. Martelaren van Gorcum (Zandse Kerk)	351
Hulsberg (L)	H. Clemenskerk	352
Hulst (Z)	H. Willibrordus Basiliek	353

Plaats	Gebouw	Pagina
I		
Itteren Gem. Maastricht (L)	H. Marthinus	354
J		
Jabeek (L)	H. Gertrudis	356
K		
Kapellebrug (Z)	O.L. Vrouw ter Eecken	358
Katwijk (ZH)	H. Johannes de Doper	359
Kerkrade (L)	H. Lambertus	360
Kerkrade (L)	Abdijkerk Rolduc	361
Kerkrade - Gracht (L)	O.L. Vrouw van Lourdes	365
Kerkrade - Hambos (L)	Mariakapel	366
Kerkrade - Heilust (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	367
Kerkrade - Holz (L)	H. Catharina	368
Kerkrade - Kaalheide (L)	St. Jozef	370
Kloosterzande (Z)	H. Martinus	371
Klundert (NB)	Johannes de Doperkerk	372
Kranenburg / Vorden (Ge)	Antonius v. Paduakerk/Heiligenbeeldenmuseum	373
Krommenie (NH)	St. Petruskerk	377
Kronenberg (L)	H. Theresia van het Kind Jezus	380
Kunrade Gem. Voerendaal (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	382
L		
Laar Gem. Weert (L)	H.H. Hiëronymus en Antonius	383
Landgraaf - Abdissenbosch (L)	H. Bernadette	384
Langeberg Gem. Brunssum (L)	H. Familie	385
Laniers (L)	Catharina van Alexandrië	386
Leiden (ZH)	St. Annahofje	387
Leveroy (L)	St. Barbara	388
Liempde (NB)	St. Jans-onthoofdingskerk	389
Lievelde (G)	Mariakapel	390
Limbricht Gem. Sittard-Geleen (L)	St. Salvituskerk	391
Limmel Gem. Maastricht (L)	H. Johannes de Doper	399
Limmen (NH)	H. Cornelius kerk	401
Lindenheuvel (L)	O.L.Vrouw van Altijddurende Bijstand	402
Linne (L)	H. Martinus	403
Lith (NB)	St. Lambertus	404
Lithoijen Gem. Oss (NB)	Norbertijner parochie	408
Loenen (Ge)	H. Antonius Abt	409
Lomm (L)	H. Antonius Abt	410
Loppersum (Gr)	Petrus en Paulus kerk	411
Lottum (L)	H. Gertrudis	413

Plaats	Gebouw	Pagina
M		
Maarssen (U)	H.H. van Jezus	414
Maasbree (L)	H. Aldegundis	416
Maasniel Gem. Roermond (L)	St. Laurentiuskerk	417
Maastricht (L)	H.H. van Jezus (Koepelkerk)	419
Maastricht (L)	H. Carolus Borromeus kapel v.d. Liefde zusters	421
Maastricht (L)	St. Matthiaskerk	422
Maastricht (L)	O.L.V. Tenhemelopn. "Sterre der Zee" Basiliek	427
Maastricht (L)	St. Servaas Basiliek	435
Maastricht (L)	St. Theresiakerk	441
Maastricht (L)	O.L. Vrouw van Lourdeskerk	445
Maastricht (L)	Platielstraat	446
Maastricht - Bosscherveld (L)	H. Hubertus	447
Maastricht - St. Pieter beneden (L)	H. Petrus	448
Maastricht - St. Pieter op de Berg (L)	Allerheiligste Verlosser	449
Maastricht - Wyck (L)	H. Martinus	450
Maastricht - Wittenvrouwenveld (L)	O.L. Vrouw van Lourdes	451
Mechelen (L)	H. Johannes de Doper	452
Meerssen (L)	H. Bartholomeus	453
Melderslo (L)	H. Oda kerk	455
Melick (L)	H. Anreas	456
Meppel (D)	St. Stephanuskerk	457
Milsbeek (L)	O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	459
Moergestel (NB)	St. Jan Onthoofdings-kerk	460
Monnickendam (NH)	Fluwelen Burgwal t.o. nr. 5	461
Monnickendam (NH)	Noordeinde nr. 95	462
Monnickendam (NH)	H.H. Nicolaas en Antoniuskerk	463
Mook (L)	H. Anthonius Abt	465
Mijdrecht/Wilnis Gem. Ronde Venen (U)	St. Johannes de Doper	466

Plaats	Gebouw	Pagina
N		
Naaldwijk (ZH)	H. Adrianus	468
Nederweert (L)	St. Lambertuskerk	469
Nederweert-Eind (L)	H. Gerardus Majellakerk	470
Nederwetten (NB)	H. Lambertuskerk	471
Neer (L)	H. Martinus	472
Neerlangel Gem. Oss (NB)	St. Jans kerkje	473
Nes aan de Amstel (NH)	St. Urbanus	474
Nieuw-Dijk (G)	Antonius van Padua kerk	475
Nieuwegein (U)	Antonius Ziekenhuis	476
Nieuwenhage Gem. Landgraaf (L)	O.L. Vrouw Hulp der Christenen	477
Nieuwenhagerheide (L)	H.H. van Jezus	478
Nieuwenhagerheide (L)	Ut kapelke vaan Maria Koningin van de Vrede	479
Nieuwstadt (L)	H. Johannes de Doper	480
Nieuw-Vennep (NH)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	482
Nijmegen (Ge)	Petrus Canisiuskerk	484
Nijmegen (Ge)	St. Stevenskerk	485
Noorbeek (L)	H. Brigida	488
Noorden (ZH)	Martinuskerk	489
Noordwijk (ZH)	St. Jeroen	490
Nootdorp (ZH)	H. Bartholomeuskerk	491
O		
Odijk (U)	H. St. Nicolaas	493
Ohé en Laak (L)	O.L. Vrouw Geboorte	494
Oirlo (L)	H. Gertrudis	495
Oirsbeek (L)	St. Lambertus	496
Oirschot (NB)	Paters van Montfortanen kapel	497
Oldenzaal (O)	St. Plechelmus Basiliek	498
Onderdijk (NH)	H. Gerardus Majella	501
Oosterend (Texel Fr)	Martiniskerk	502
Oosterhout (NB)	H. Antonius van Padua	503
Oosterhout (NB)	St. Jan Basiliek	504
Oosterwijtwerd (Gr)	Mariakerk	505
Oost-Maarland (L)	H. Jozef	506
Ospel (L)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	509
Ottersum (L)	H. Johannes de Doper	510
Oud-Ade (ZH)	St. Bavokerk	511
Oudenbosch (NB)	St. Pieter Basiliek	512
Oude-Tongen (Z)	O.L. Vrouw Hemelvaart	513
Oudewater (U)	St. Franciscus kerk	514
Oudorp (NH)	H. Laurentius	516
Overdinkel (O)	H. Gerardus Majella	519
Overveen (NH)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	520
Overzande (Z)	O.L. Vrouw Hemelvaartskerk	521

Plaats	Gebouw	Pagina
P		
Paasart Gem. Hoensbroek (L)	H. Joseph	523
Panheel (L)	O.L. Vrouw van het Heilig Hart	524
Pijnacker Gem. Pijnacker-Nootdorp (ZH)	H. Johannes de Doper Parochie	525
Puth (L)	H. Petrus Conisius	526
Py-Echt (L)	O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	527
Q		
R		
Raalte (O)	Heilige Kruisheffing Basiliek	528
Ravenstein (NB)	St. Josephkapel	530
Reek (NB)	St. Antonius Abt	531
Renkum (Ge)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	533
Reuver (L)	H. Lambertus	534
Rijswijk (ZH)	H. Bonifatiuskerk	535
Rijswijk (ZH)	H. Vincentius a Paulo kerk	536
Rimburg Gem. Landgraaf (L)	H. Drievuldigheid	537
Roermond (L)	H.H. van Jezus en O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand	538
Roermond (L)	Laurentius Ziekenhuis	539
Roermond (L)	O.L. Vrouw Tenhemelopneming (In 't Zand)	540
Roermond (L)	O.L. Vrouw Munsterkerk	541
Roermond (L)	St. Carolus broederkapel	546
Roermond (L)	St. Christoffelkathedraal	548
Roggel Gem. Leudal (L)	Petrus en Paulus Parochie	553
Rosmalen (NB)	St. Lambertuskerk	556
Rothem Gem. Meerssen (L)	H.H. van Jezus	558
Rotterdam (ZH)	H.H. Laurentius & Elisabeth Kathedraal	559
Rotterdam (ZH)	Oude of Pelgrimsvaderskerk	561
Rumpen Gem. Brunssum (L)	H. Vincentius a Paulo	562

Plaats:	Gebouw	Pagina
S		
Sappemeer Gem. Midden Groningen (Gr)	St. Willibrorduskerk	563
Schaesberg Gem. Landgraaf (L)	H.H. van Petrus en Paulus	565
Schalkwijk (U)	H. Michaël	566
Scheveningen (ZH)	H. Antonius Abt Kerk	569
Schijndel (NB)	St. Servatiuskerk	570
Schilberg-Echt (L)	O.L. Vrouw van Schilberg kapel	571
Schimmert (L)	H. Remigius	572
Schinnen (L)	H. Dionysius	573
Schin op Geul (L)	Mauritiuskerk	576
Schinveld (L)	H. Eligius	577
Schoonhoven (U)	Bartholomeuskerk	579
Sevenum (L)	H.H. Fabianus en Sebastianus	582
Sibbe en IJzeren (L)	H. Roza	584
Sint Anthonis (NB)	H. Antonius Abt Kerk	585
Sint Geertruid (L)	H. Gertrudis	586
Sint Odiliënberg (L)	Priorij Thabor kapel	587
Simpelveld (L)	H. Remigius	588
Simpelveld (L)	O.L. Vrouw Sterre der Zee	589
Simpelveld (L)	St. Jozefklooster	590
Simpelveld (L)	Huize Lorento	591
Sittard (L)	O.L. Vrouw H.H.	592
Sittard (L)	St. Petruskerk	593
Sloten (NH)	St. Paneratus	594
Slotermeer (NH)	St. Hendricusschool	595
Sluis (Z)	H. Johannes de Doper	596
Sneek (Fr)	St. Martinuskerk	597
Spekholzerheide Gem. Kerkrade (L)	St. Martinuskerk	598
Steenwijksmoer (D)	Franciscuskerk	600
Steyl (L)	H.H. Klooster	601
Steyl (L)	St. Michaël (de Bovenkerk)	602
Stramproy (L)	H. Willibrorduskerk	603
Susteren (L)	H. Amelbergakerk	604
Swalmen (L)	H. Lambertus	605
Sweikhuizen Gem. Beekdalen (L)	R.K. Kerk	607
Swolgen (L)	St. Lambertuskerk	608

Plaats:	Gebouw	Pagina
T		
Tegelen (L)	Abdij O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen	609
Tegelen (L)	H. Jozef	613
Tegelen (L)	H. Martinus	615
Tegelen (L)	Nieuwe Munt	620
Tegelen (L)	Priorij Nazareth	621
Ter Apel (Gr)	St. Willibrorduskerk	622
Terheijden Gem. Drimmelen (NB)	H. Antonius Abt kerk	624
Thorn (L)	H. Michaelskerk of Abdijkerk	625
Thorn (L)	Kapel onder de Linden	527
Tienray (L)	O.L. Vrouw Troosteres der Bedrukten	628
Tilburg (NB)	Johannes Zwijsen Fraterhuis	629
Tilburg (NB)	Voormalige O.L. Vrouw Visitatiekapel	630
Tilburg (NB)	St. Dionysius of Heilige Kerk	631
Tilburg (NB)	St. Jozefkerk of Heuvelsekerk	632
U		
Ubachsberg (L)	H. Bernardus	634
Uden (NB)	Pauluskerk	636
Udenhout (NB)	St. Lambertuskerk	637
Ulestraten (L)	H. Catharina	638
Ursem (NH)	Heilige Bavo	639
Utrecht (U)	H. Johannes Bernardus	641
Utrecht (U)	St. Augustinus kerk	642
Utrecht (U)	St. Catharina kathedraal	643
Utrecht (U)	St. Gertrudis kathedraal	645
Utrecht (U)	Dom kerk	646
Utrecht (U)	Willibrord kerk	648

Plaats:	Gebouw	Pagina
V		
Vaals (L)	H. Paulus	649
Vaesrade (L)	H. Servatius	651
Valkenburg (L)	H.H. Nicolaas- en Barbara kerk	652
Valkenburg (L)	Mergelrijk	656
Valkenburg (L)	Romeinse grotten	657
Varik Gem. West Betuwe (Ge)	Petrus en Paulus kerk	658
Veghel (L)	St. Lambertuskerk	659
Velden (L)	H. Andreas	661
Venlo (L)	St. Martinuskerk	662
Venlo (L)	O.L. Vrouw van Genooy	667
Venlo (L)	Valuacollege voormalig Collegium Marianum	669
Venlo - Blerick (L)	H. Maximilian Maria Kolbe	670
Venray (L)	Voormalige St. Anna Kapel	671
Venray (L)	St. Petrus' Banden of Grote kerk	673
Venray (L)	De Zeven Smartenkerk	674
Vianen (U)	H. Maria Tenhemelopneming	675
Vierlingsbeek (NB)	Voormalige Laurentiuskerk	676
Vijlen (L)	H. Martinus	677
Voerendaal (L)	H. Laurentius	678
Voldrop(L)	H. Martinus	679
Vogelenzang (NH)	O.L. Vrouw ten Hemelopneming	680
Voorhout (U)	Heilige Bartholomeuskerk	682
Voorschoten (ZH)	H. Laurentius en Moeder Gods kerk	683

Plaats:	Gebouw	Pagina
W		
Waalwijk (NB)	Kerk aan de haven	686
Wanroij (NB)	H. Cornelius kerk	687
Warmenhuizen (NH)	H. Ursula en Gezellinnen	688
Weert (L)	H. Martinus	689
Weert - Boshoven (L)	H. Oda	691
Weert - Keent (L)	St. Josephkerk	692
Welten Gem. Heerlen (L)	St Martinuskerk	695
Wervershoof (NH)	St. Werenfridus	698
Westbeemster (NH)	St. Johannes de Doper	699
Weurt Gem. Beuningen (Ge)	St. Andreas kerk	702
Wierden (O)	St. Jan de Doper	703
Wijbosch (NB)	H. Servatius	704
Wijchen (Ge)	St. Antonius Abt kerk	705
Wijk bij Duurstede (U)	St Johannes de Doper	706
Wijlre (L)	Parochie - Centrum	707
Wijnaldum (Fr)	St. Andreaskerk	
Wijnandsrade (L)	H. Stefanus	708
Wilnis Gem. Ronde Venen (U)	PKN. Kerk	709
Winschoten (Gr)	St. Vitus	710
Winssen (Ge)	H. Antonius van Padua kerk	712
Wittem (L)	Gerarduskapel	713
Wittem (L)	Kloosterkapel	714
Wittem (L)	TBC. huisje klooster	715
Woerden (U)	H. Bonaventura	716
Woerden (U)	Lutherse Kerk	717
Wolder Gem. Maastricht (L)	H.H. Petrus en Paulus	718
Wormer Gem. Wormerland (NH)	Maria Magdalenakerk	719

X

Plaats:	Gebouw	Pagina
Y		
Yerseke (Z)	Voormalige St. Annakerk	720
Ymuiden (NH)	H. Laurentius van Brindisi	721
Ymuiden (NH)	Petrus kerk	722
Ysselsteyn (L)	H. Oda	723
Z		
Zaandam (NH)	Oud - Katholieke kerk	724
Zaandam (NH)	St. Bonifatiuskerk	725
Zaltbommel (Ge)	Maarten van Rossemhuis (Stadskasteel)	726
Zandfoort (NH)	H. Agathakerk	727
Zeddam (Ge)	St. Oswalduskerk	728
Zeeland (NB)	Mariakapel	730
Zevenaar (Ge)	St. Andreaskerk	732
Zevenaar (Ge)	St. Martinuskerk	733
Zoeterwoude (U)	St. Jan Onthoofding	734
Zwaagdijk-Oost (NH)	H. Jozef	735
Zwolle (O)	Dominicanenklooster	736
Zwolle (O)	Dominicanenkerk	737
Zwolle (O)	O.L. Vrouw Tenhemelopneming "De Peperbus"	738
Zwolle (O)	St. Michaël	740
Zwolle (O)	Verrijzeniskerk	743

Waar: 's-Gravenhage (ZH), H. Paschalis Baylon

Wat: Maria altaar

Wie: Jan Eloy en Leo Brom

Wanneer: 1924

Afmetingen:

Materiaal:

- Annunciatie

Foto: Henk Stam Rijswijk.

Waar: **'s-Gravenhage (ZH)**, Willibrorduskapel

Wat: Details Hoofdaltaar

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Hout gepolychromeerd

- Annunciatie

- Visitatie

Foto's: Wikipedia

Waar: 's-Gravenhage (ZH), St. Jacobskerk of Grote kerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

- Annunciatie

Foto:

Waar: **'s-Gravenhage (ZH)**, St. Jacobuskerk of Grote Kerk

Wat: Raam

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal: Glas in lood

- Aanbidding door de Herders en Driekoningen

Foto: www.kerkfotografie.nl

Waar: 's-Gravenhage (ZH), St. Jacobus de Meerdere kerk

Wat: Schilderij

Wie: Abraham Bloemaert (1564-1651)

Wanneer: 1623

Afmetingen: 216 x 172

Materiaal:

- De aanbidding door de Herders

Foto:

Waar: 's-Gravenhage (ZH), St. Jacobus de Meerderekerk

Wat: Maria altaar

Wie:

Wanneer: 1878

Afmetingen:

Materiaal:

- Annunciatie
- Geboorte van Jezus
- Aanbidding door de Driekoningen
- Maria lichtmis, opdracht in de tempel.

Foto's: Dienst Stadsontwikkeling-Grondzaken 's-Gravenhage

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Catharina of Kruisherenkerk

Wat: Schilderij

Wie: Peter-Jozef Verhaghen (1728-1811)

Wanneer: 1793

Afmetingen: 343 x 489 cm

Materiaal: Doek

- De aanbidding door de Herders

Foto's:

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Catharina of Kruisherenkerk

Wat: Schilderij

Wie: Peter-Jozef Verhaghen (1728-1811)

Wanneer: 1794

Afmetingen: 343 x 489 cm

Materiaal: Doek

- De aanbidding door de Driekoningen

Foto:

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal
Wat: Kerstgroep
Wie:
Wanneer: 1934
Afmetingen:
Materiaal:

Foto's: Fotopersbureau Het Zuiden

Waar: **'s-Hertogenbosch (NB)**, St. Janskathedraal

Wat: Kerstgroep

Wie: H. van Rosmalen †

Wanneer: 1962, 1963, 1979, 1987, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 en 2013.

Afmetingen:

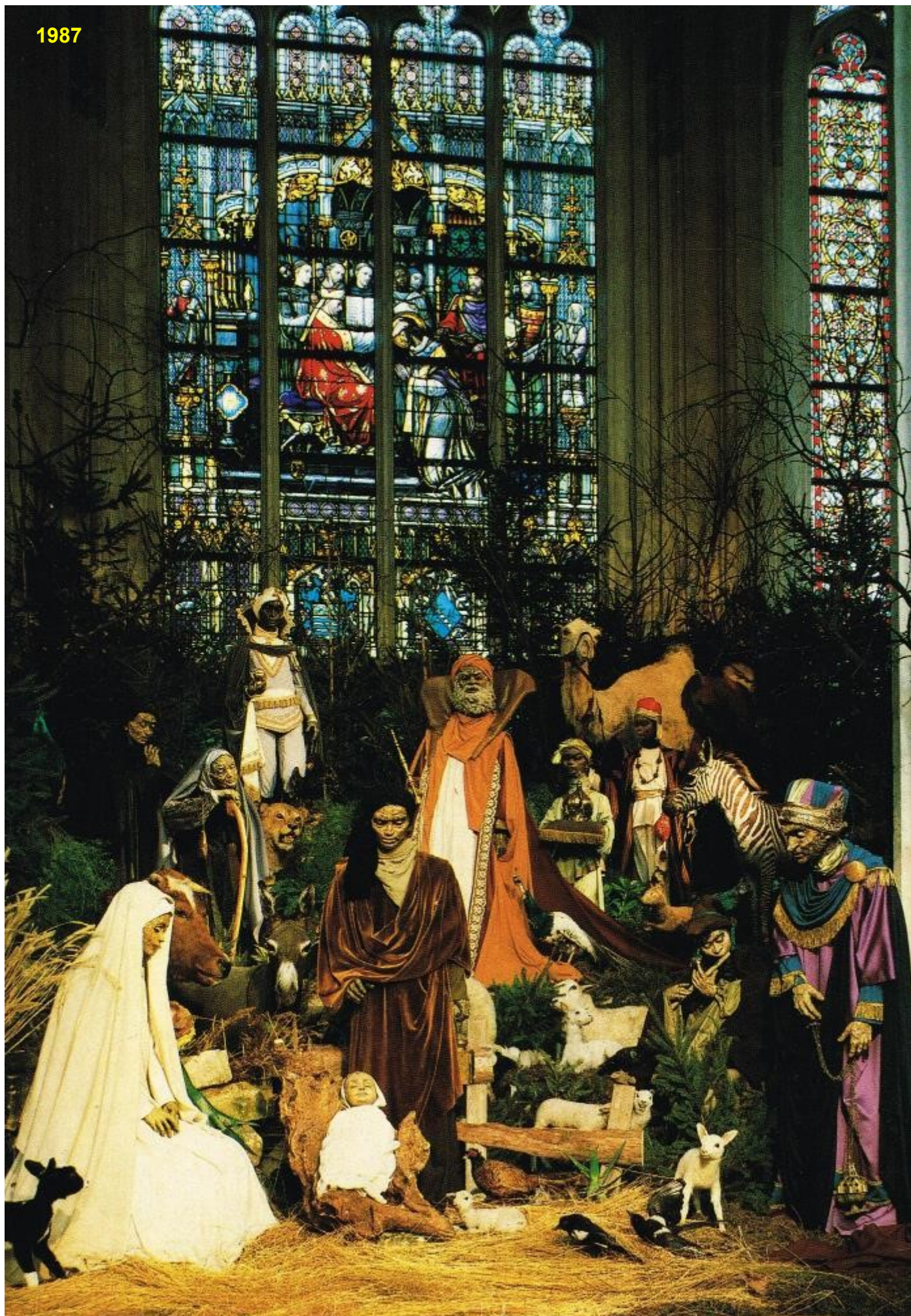
Materiaal:

Foto's:

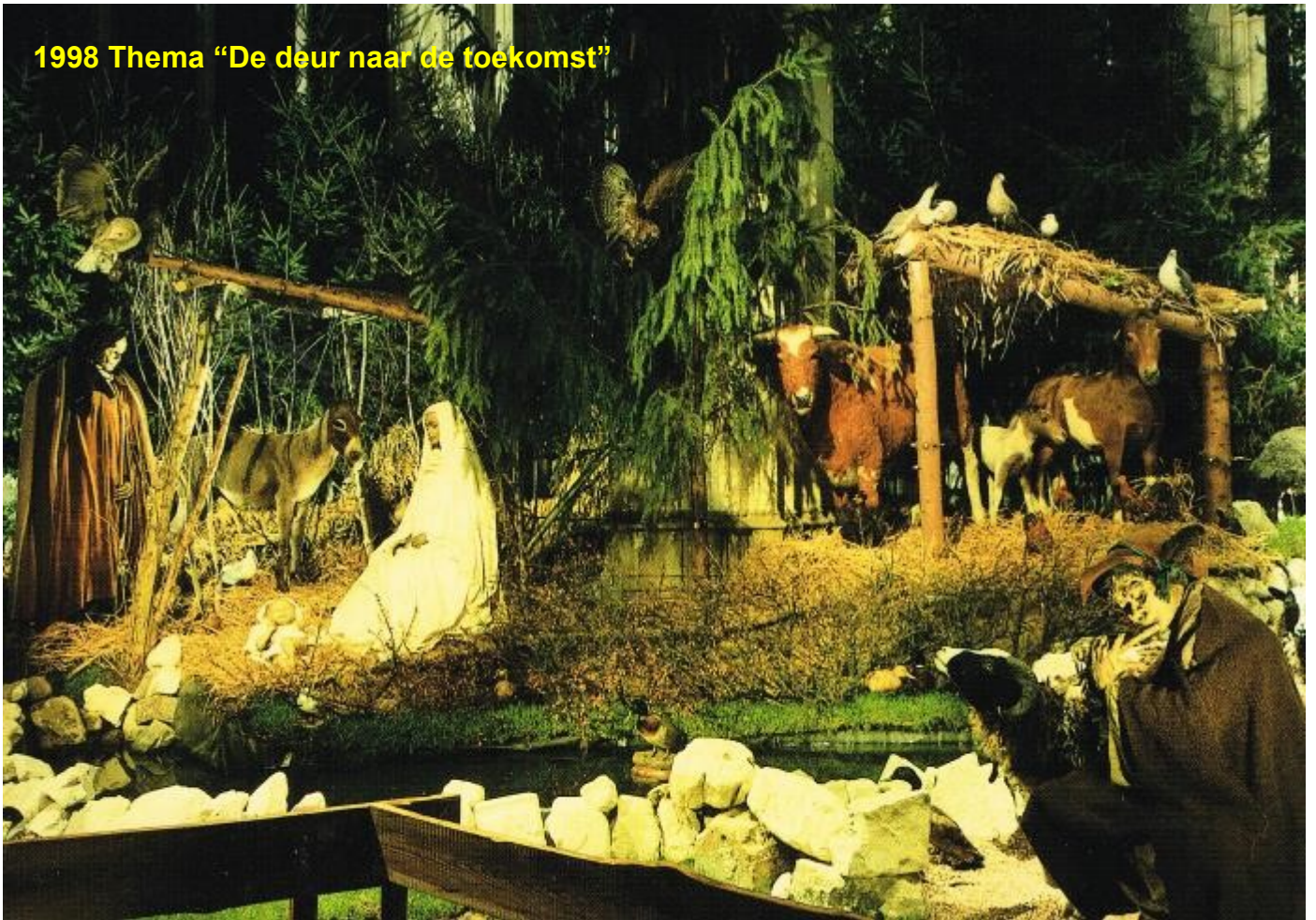

1987

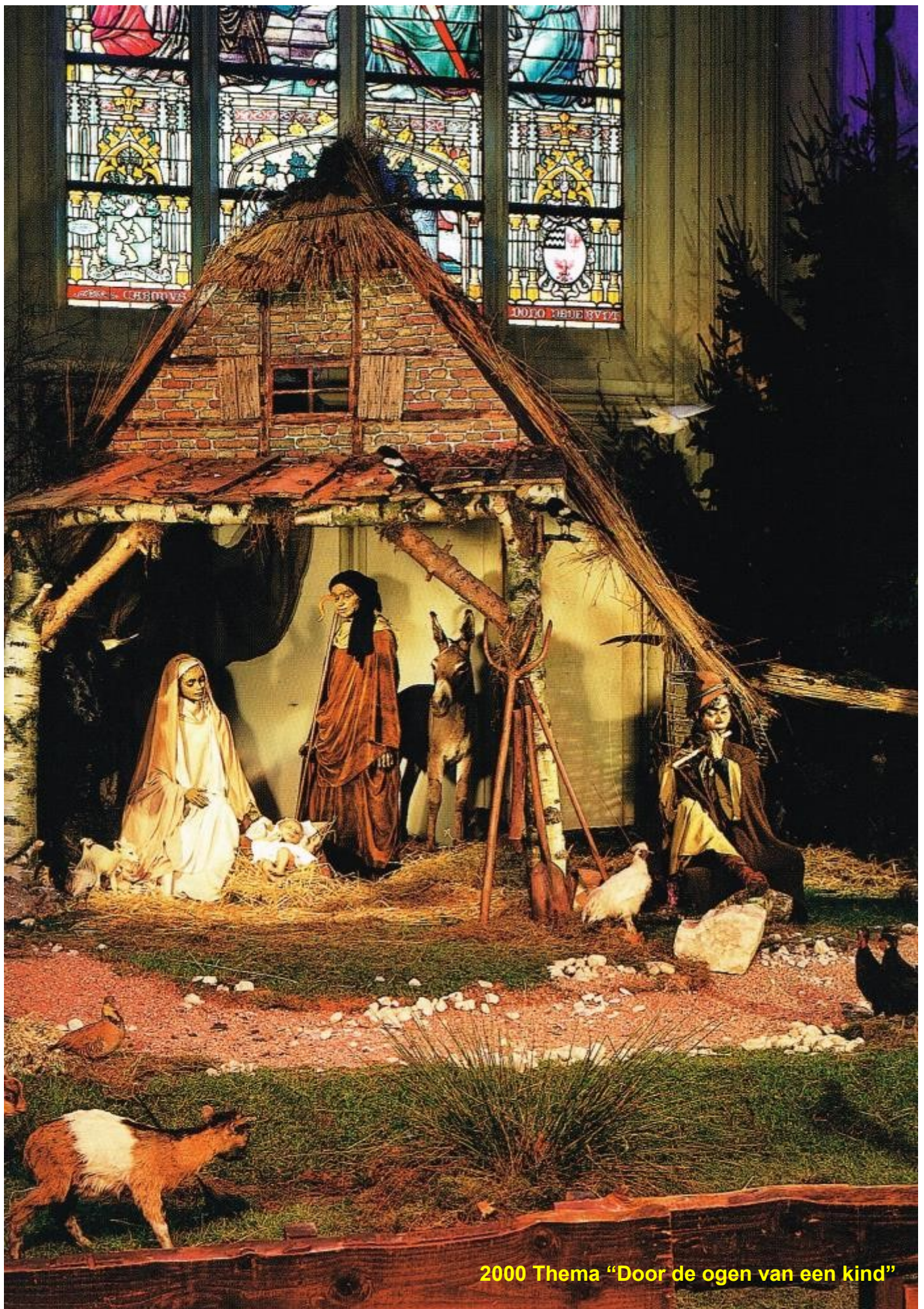

1998 Thema "De deur naar de toekomst"

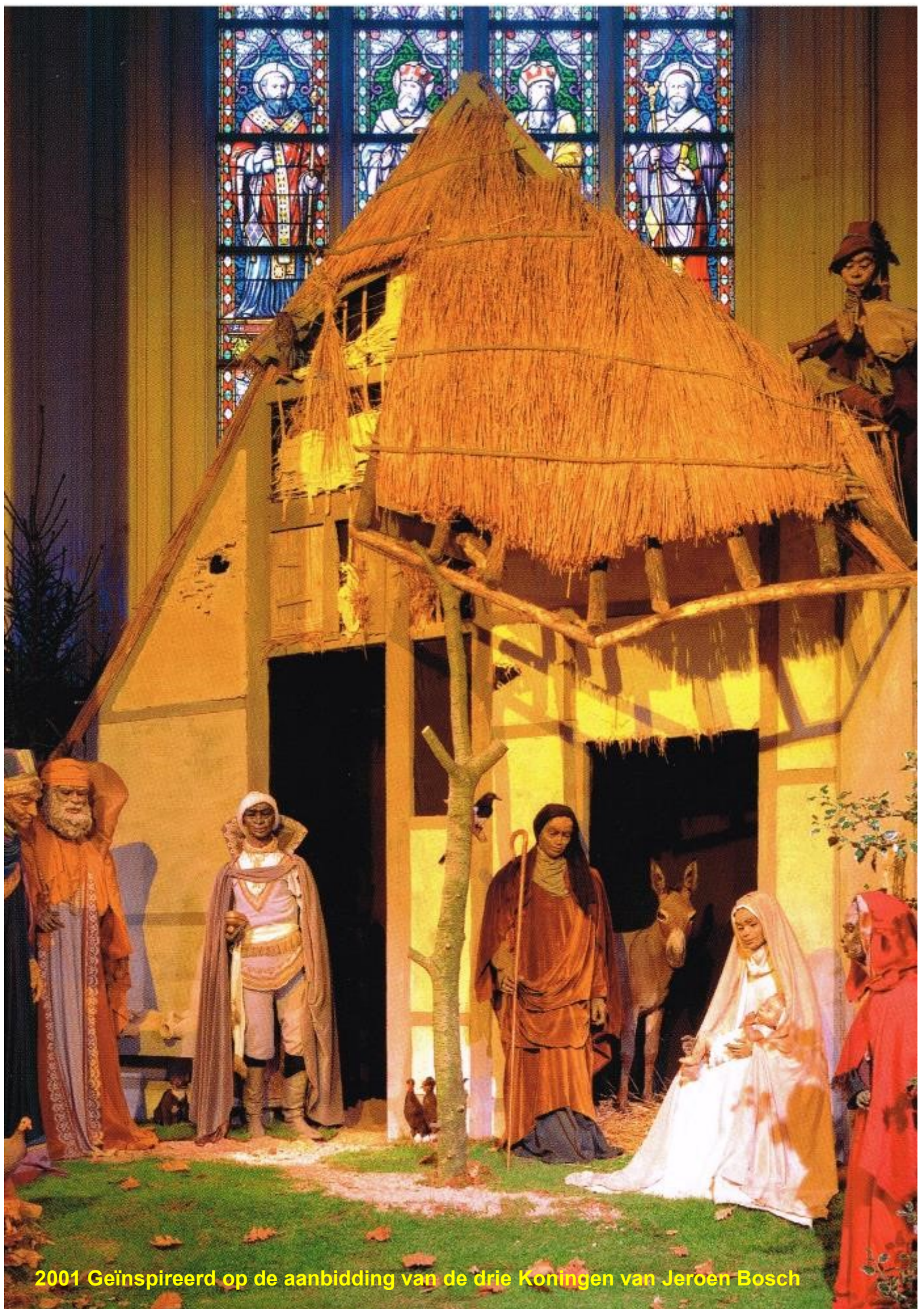

1999 Thema "Een geboorte met eeuwige uitstraling" (A birth with eternal radiance)

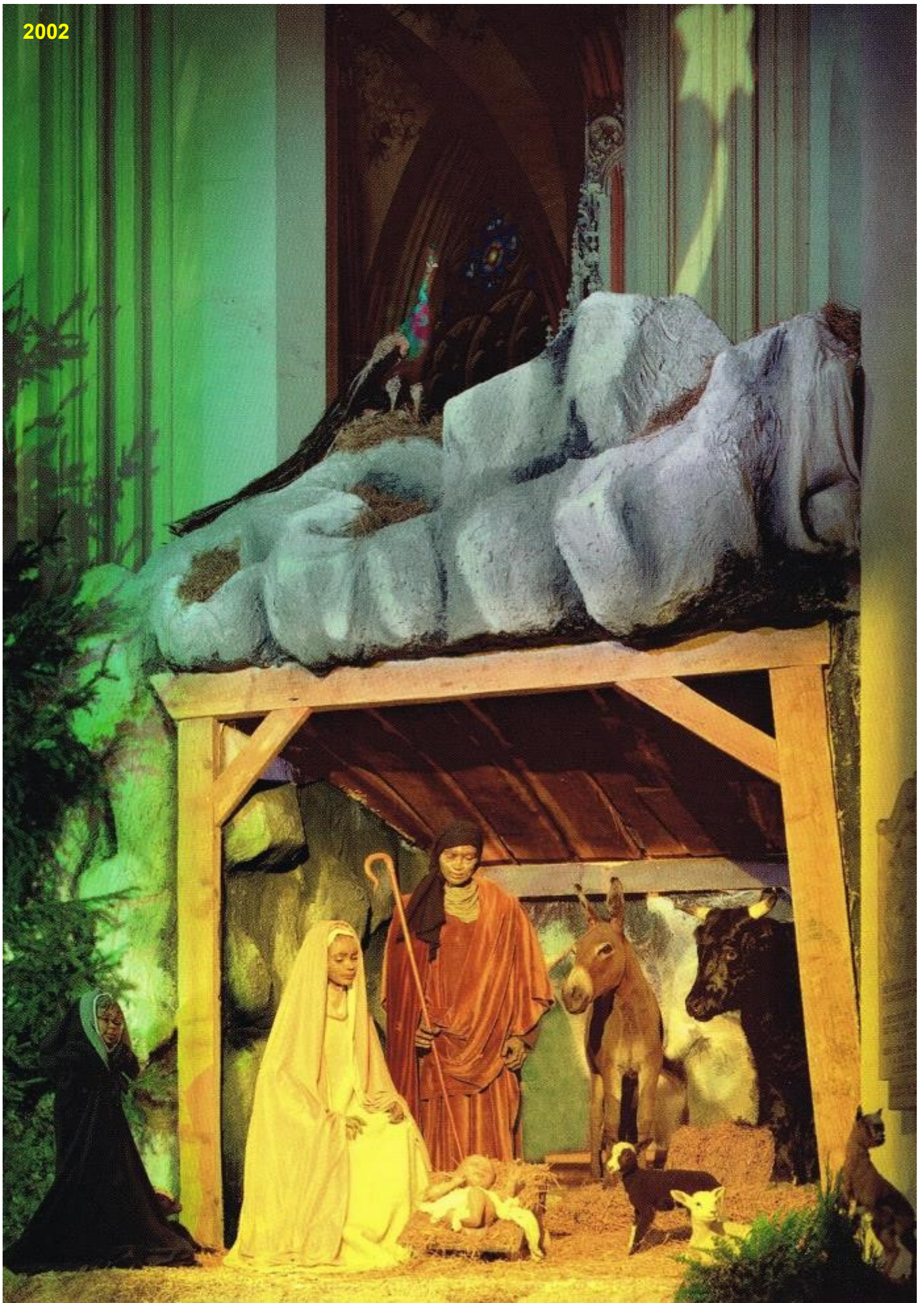

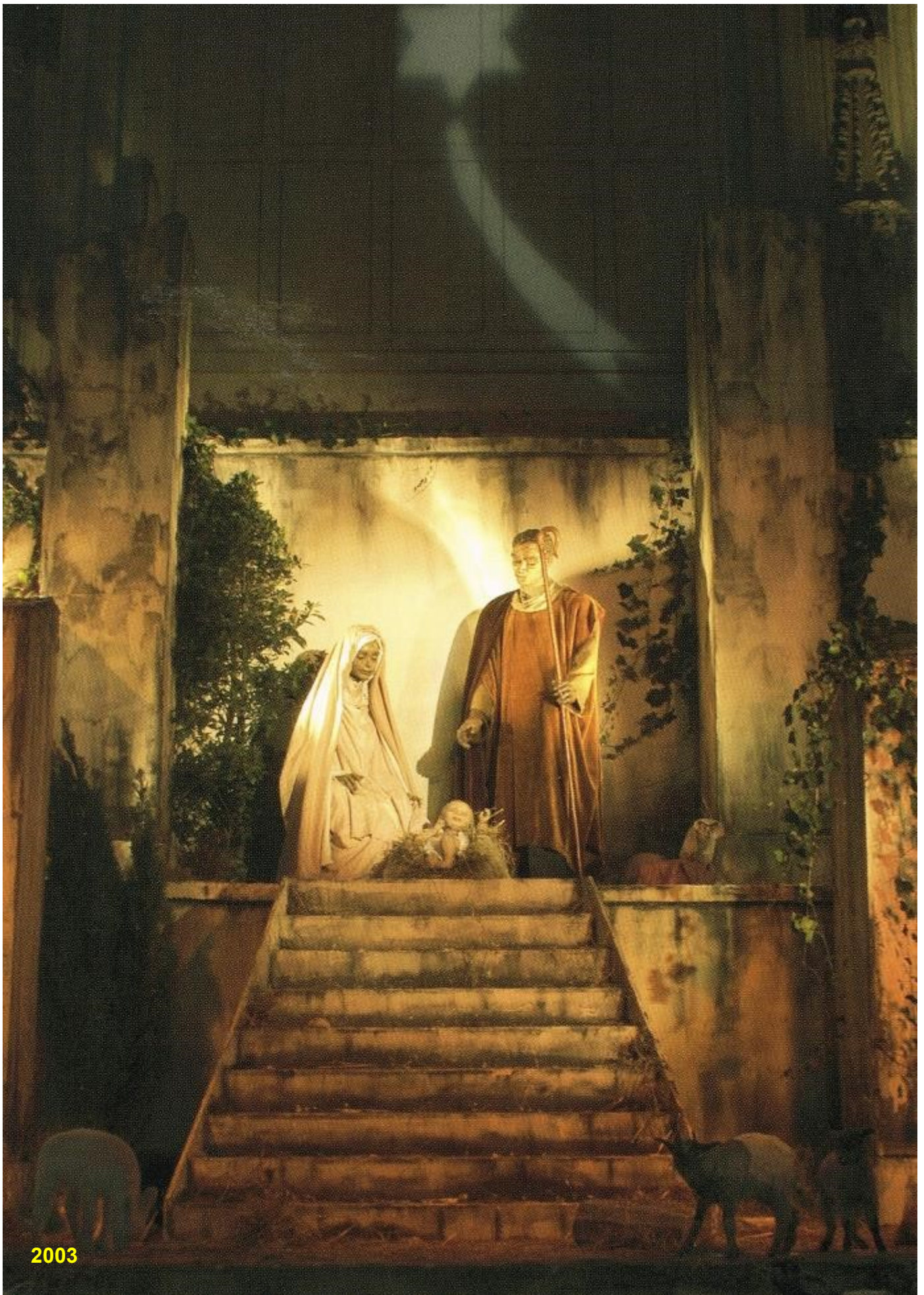
2000 Thema "Door de ogen van een kind"

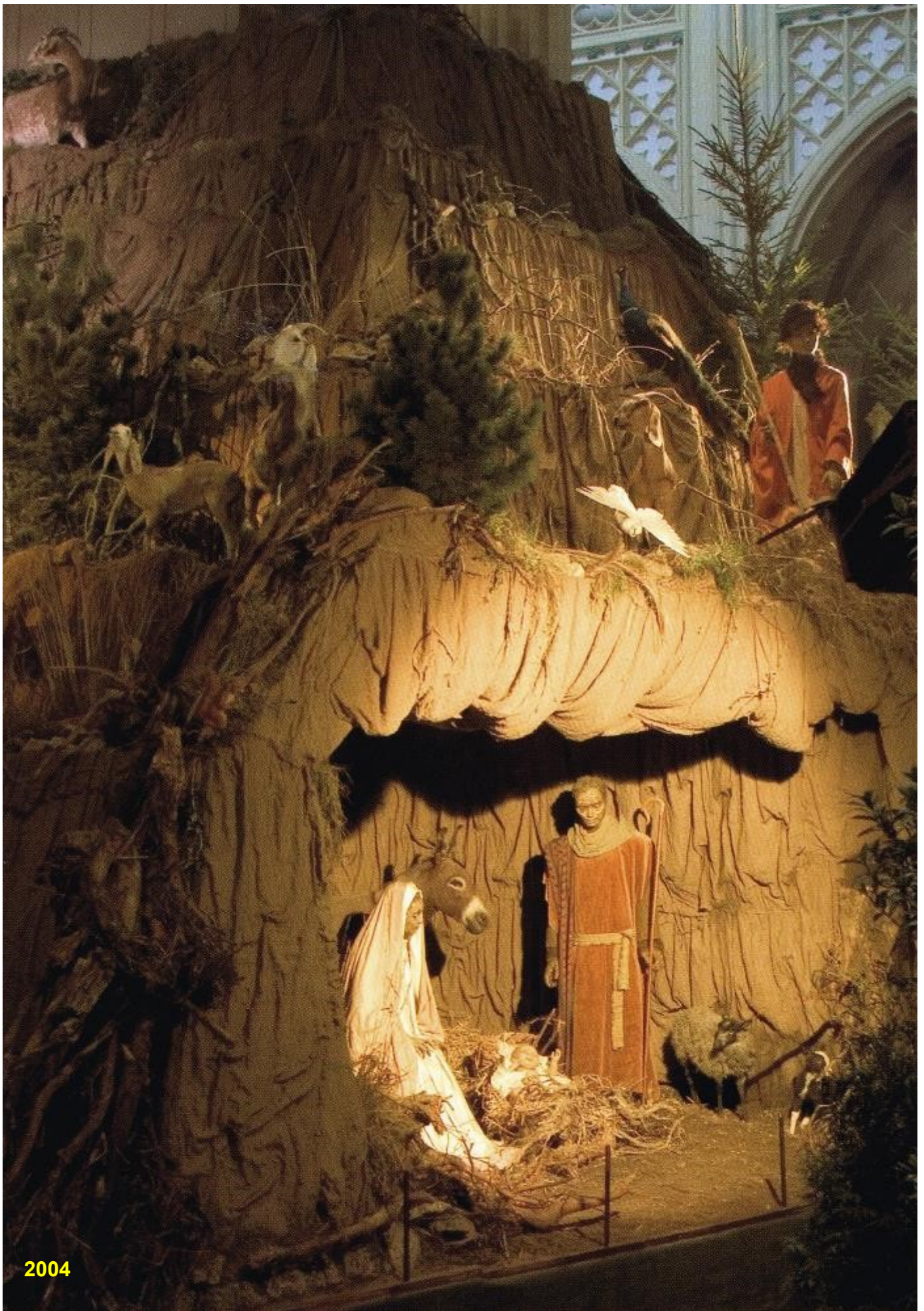

2001 Geïnspireerd op de aanbidding van de drie Koningen van Jeroen Bosch

2002

2004

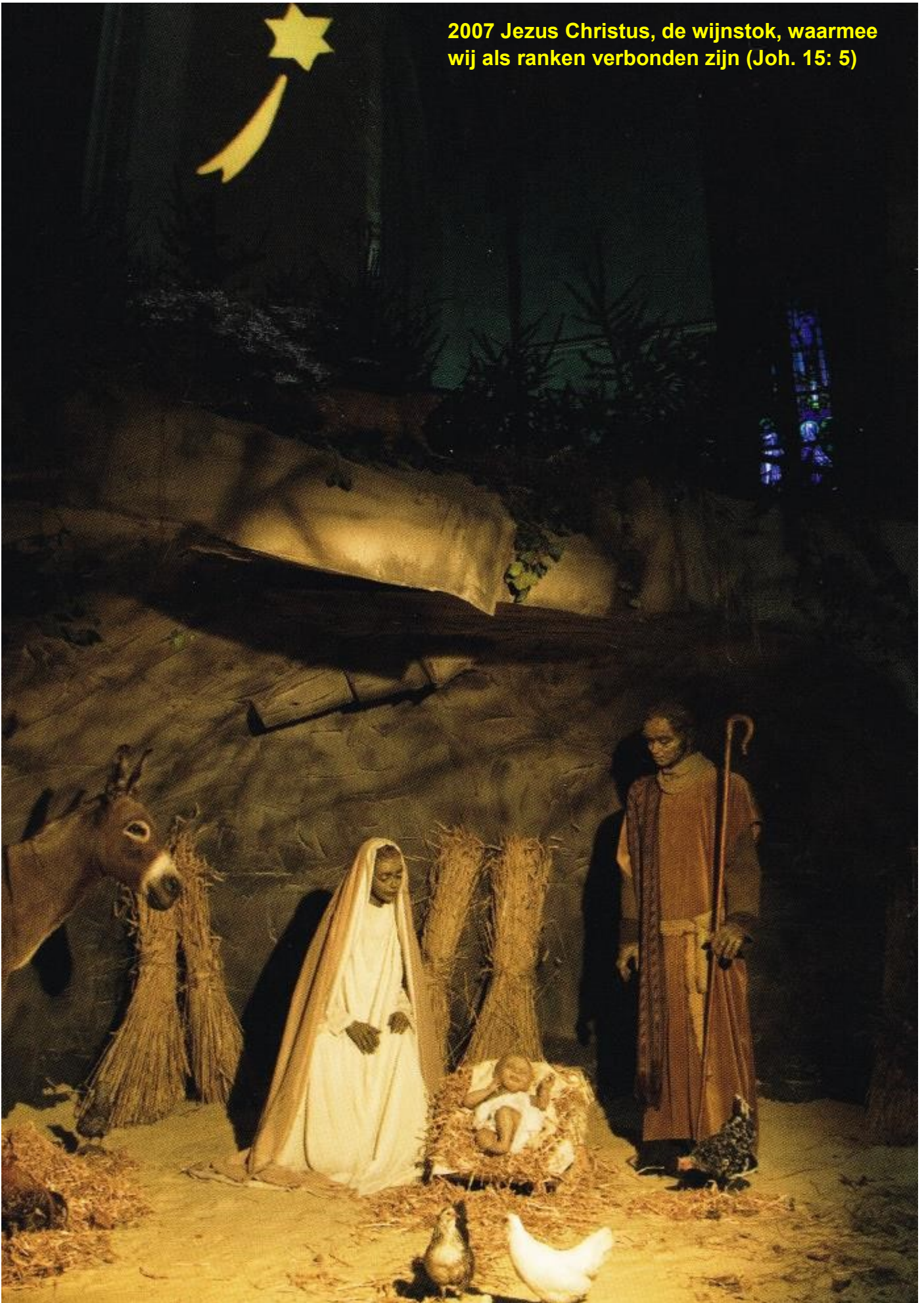
**2005 Jezus Christus gelegen op korenschoven.
De korenaar is het symbool van Christus
Hij is het brood dat leven geeft (Joh. 6: 35, 48)
Met name in het sacrament van de eucharistie**

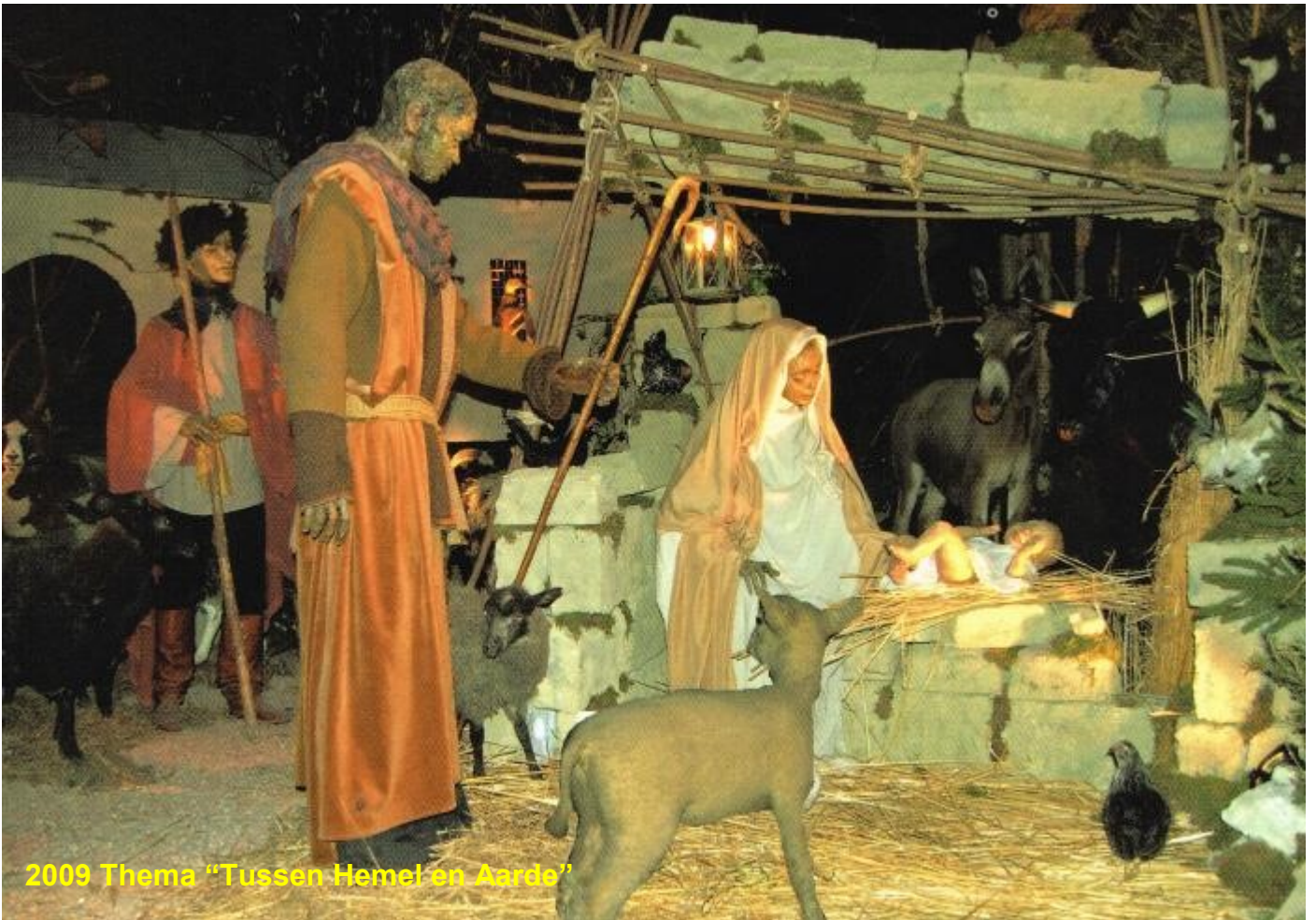
**2006 Gods Zoon woont in ons midden.
Hij heeft zijn tent onder ons opgeslagen**

**2007 Jezus Christus, de wijnstok, waarmee
wij als ranken verbonden zijn (Joh. 15: 5)**

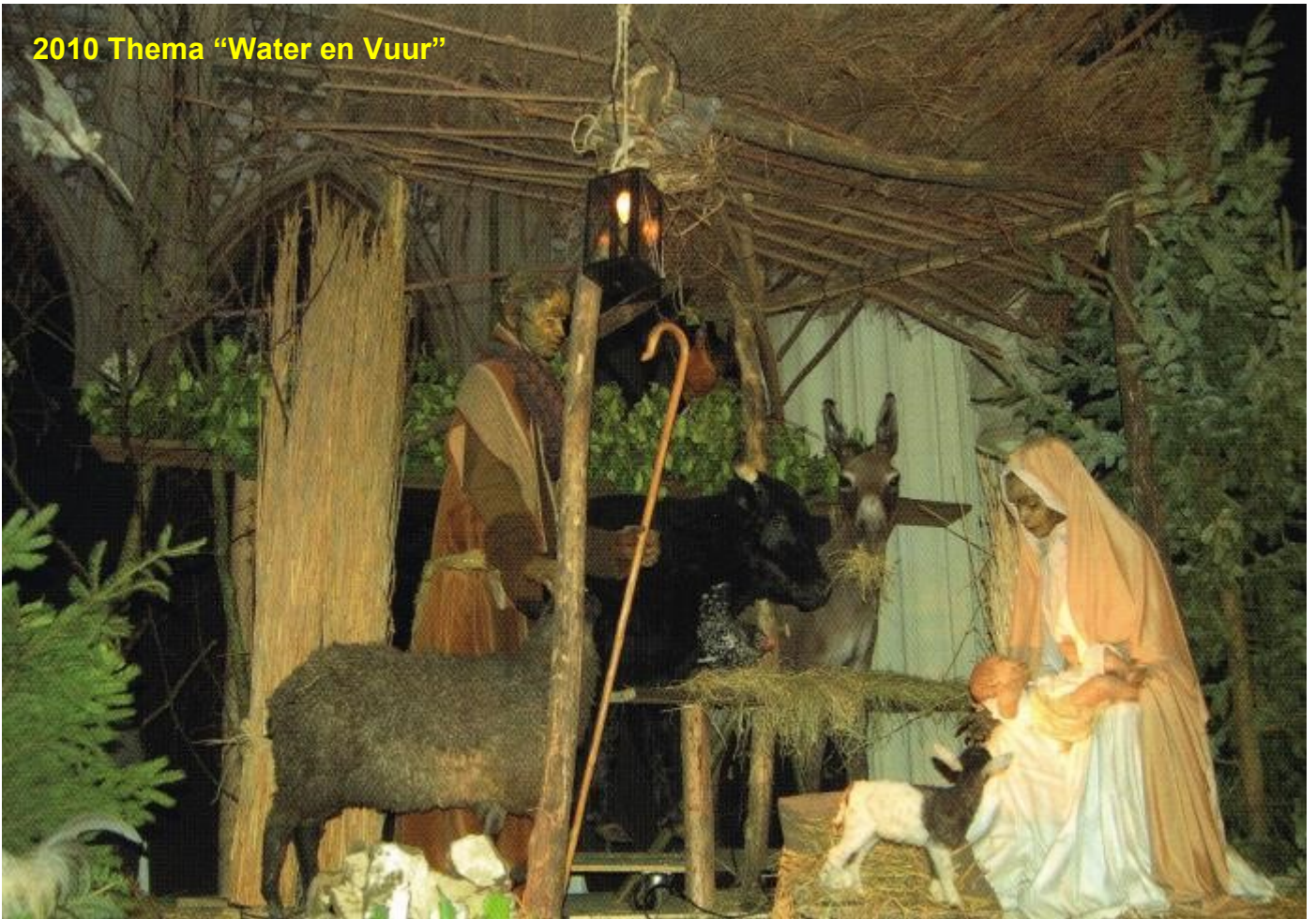

2008 Thema "Breng het licht onder de mensen"

2009 Thema "Tussen Hemel en Aarde"

2010 Thema "Water en Vuur"

2011 Thema "Christus de mensen visser" (Christ the fisherman)

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal

Wat: Antwerps Lijdensaltaar

Wie:

Wanneer: 1500

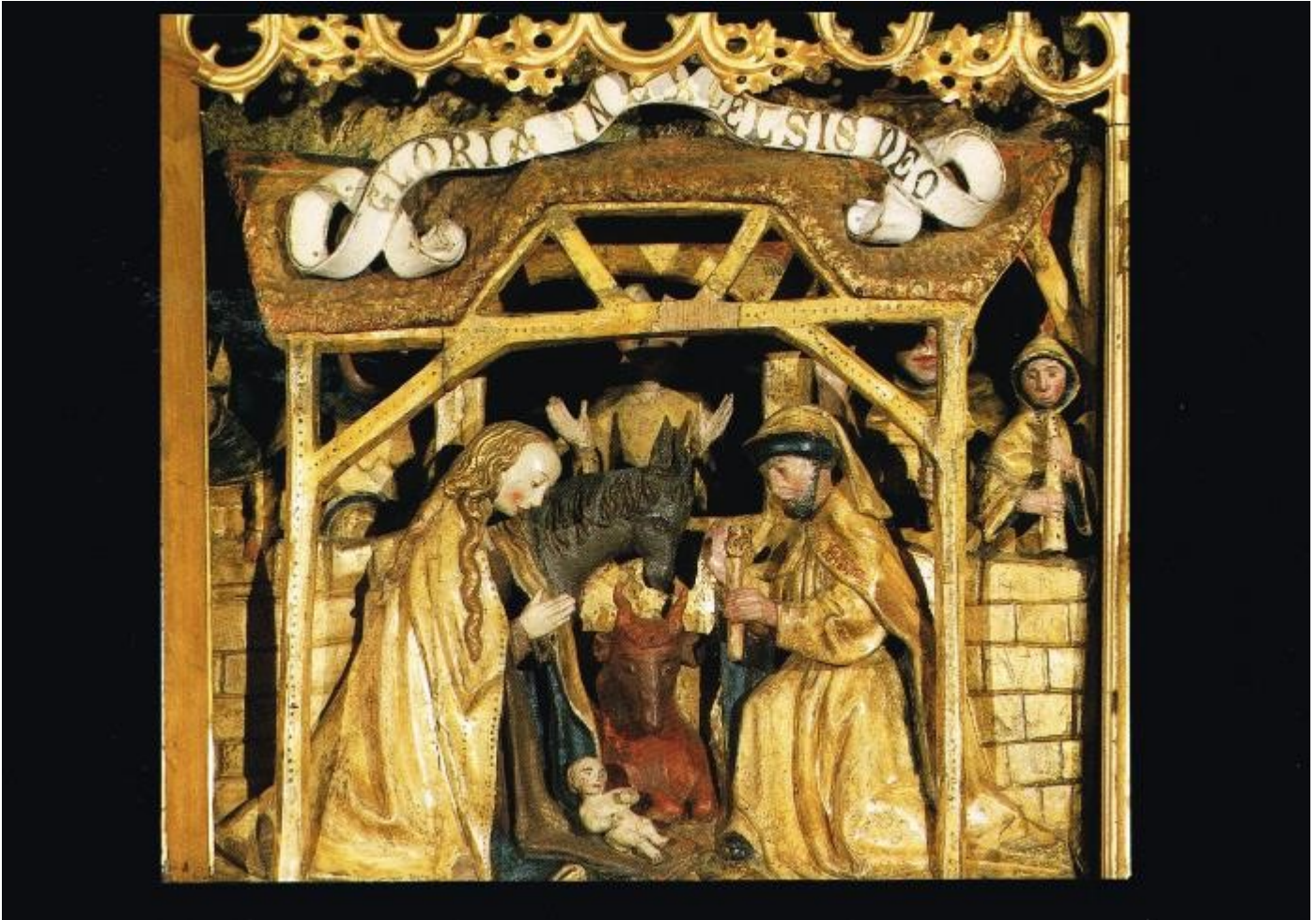
Afmetingen:

Materiaal: Hout, gepolychromeerd

- Annunciatie
- Visitatie
- Geboorte
- Aanbidding door de Driekoningen
- De vlucht naar Egypte
- Heilige Familie in Nazareth

Foto's: Ernst van Mackelenbergh, Rosmalen

Waar: **'s-Hertogenbosch (NB)**, St. Janskathedraal

Wat: Kerstverhaal in 12 wimbergen

Wie:

Wanneer: 1400 later diverse malen vernieuwd

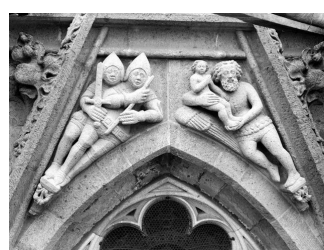
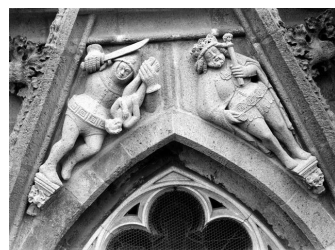
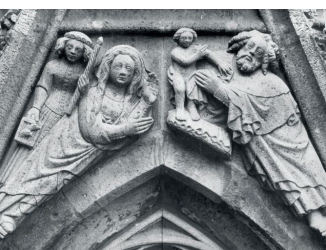
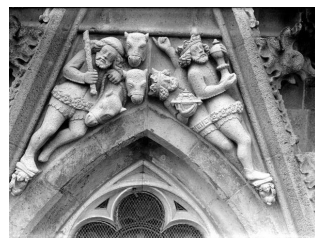
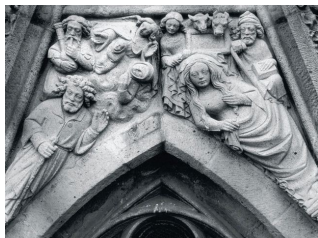
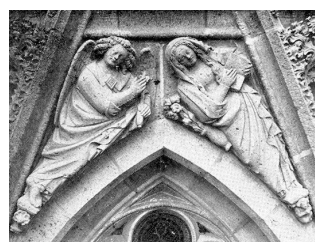
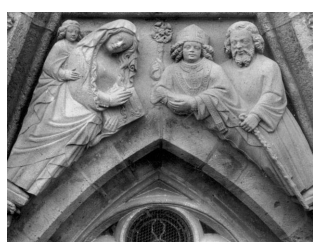
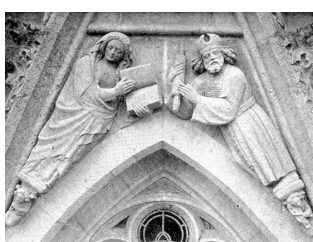
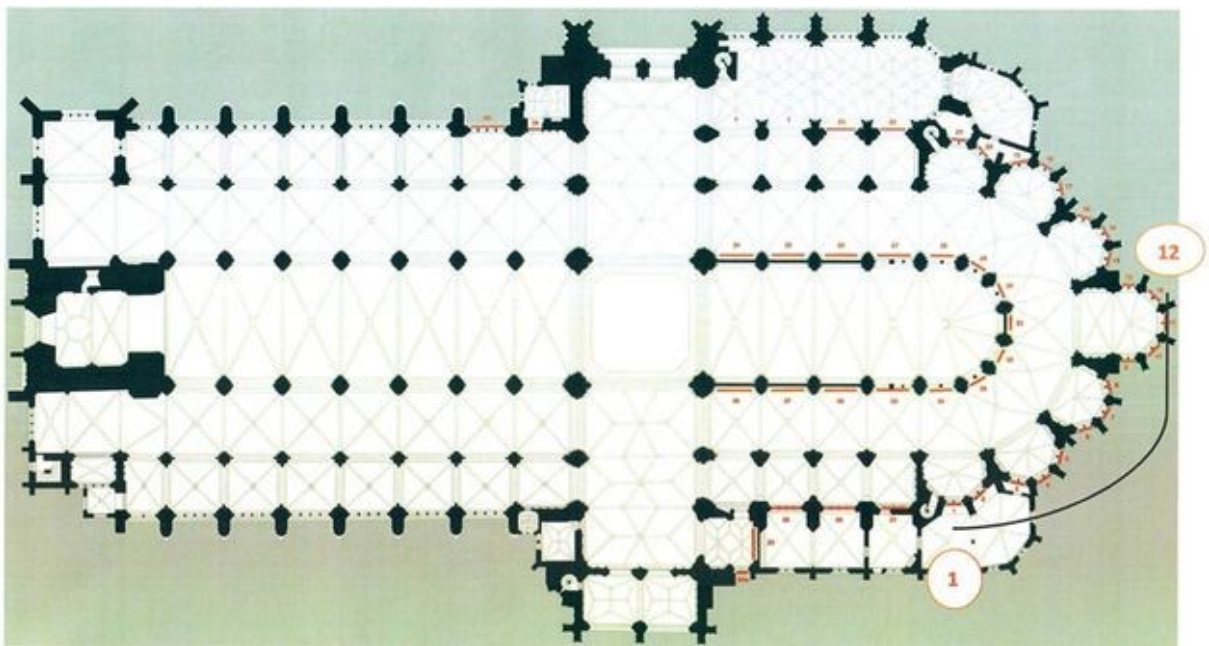
Afmetingen:

Materiaal: Zandsteen

1 Maria in de tempel, 2 Verloving Maria en Jozef, 3 Annunciatie, 4 Maria bezoekt Elisabeth
5 Geboorte Christus, 6 Besnijdenis, 7 Driekoningen, 8 Aanbidding door koning
9 Presentatie in de tempel, 10 Kindermoord, 11 soldaten en Jozef met Kind, 12 Vlucht naar Egypte.

Foto's en meer informatie zie:

<https://www.erfgoedshertogenbosch.nl/verhalen/een-eeuwenoude-kerststal-in-steen-op-de-sint-jan>

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), St. Janskathedraal

Wat: Luchtboogbeelden

Wie: Lambert Hazenmans

Wanneer: 1870 / 1873

Afmetingen:

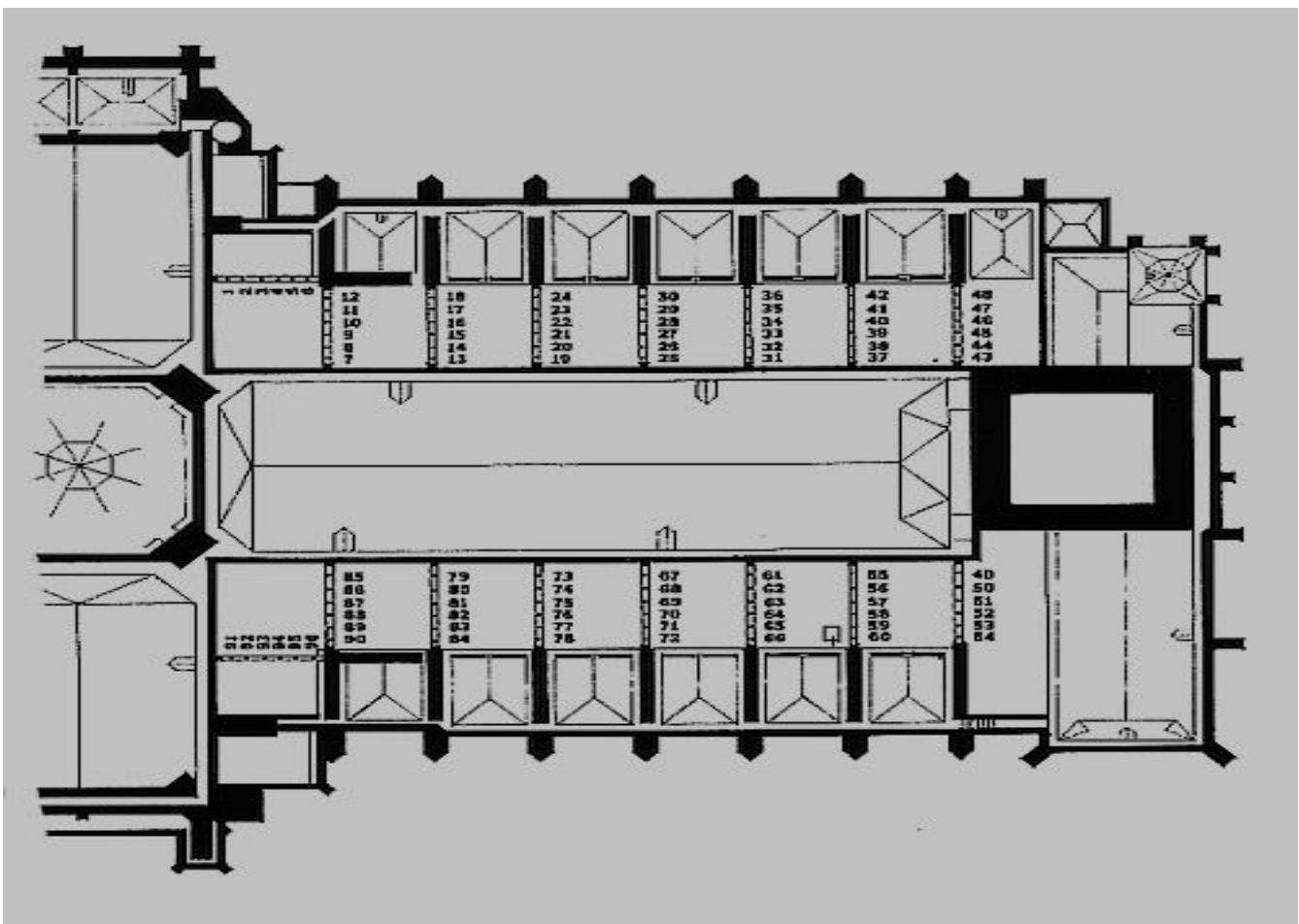
Materiaal: Zandsteen

Foto's: P.M.Diemer

In het kader van het Jheronimus Bosch jaar 2016 was het, met de aangebrachte steigers en looppaden in de dakgoten, mogelijk om eens goed naar de 96 luchtboogfiguren te kijken. Vanaf de grond is dat bijna onmogelijk. Drie van de 96 figuren hebben een relatie met het Kerstverhaal. Aan de Zuidzijde zitten ze op boog 4. Het onderste figuur (1) is de Vedelspeler daarna (2) Man met hamer dan (3) Koning Balthasar, (4) Koning Caspar, (5) Koning Melchior en (6) als laatste figuur de Gevleugelde draak. Veel oorspronkelijke figuren uit de periode 1478 / 1517 zijn helaas verloren gegaan en vervangen door nieuwe beelden ontworpen door Lambert Hazenmans, in de jaren 1870 / 1873. Het schoonmaken van deze nieuwe figuren is in een vergevorderd stadium (Noordzijde boog 2 figuren 1 t/m 6).

Zuidzijde 7 6 5 4 3 2 1

8

Z-4-3 Koning Balthasar (?)

De restaurateurs van de negentiende eeuw hebben hier één van de Driekoningen, de bebaarde koning Balthasar uitgebeeld.

In zijn handen houdt hij een kostbaar reukvat, om aan de net geboren Christus te geven.

Het oude beeldje, nu in het depot van de bouwloods, heeft echter overduidelijk een gewone drinkkan in de handen.

Hoewel het hoofd ontbreekt, is nog wel zichtbaar dat het mannetje een hoofddoek droeg. Gezien de eenvoudige kleding en de voorschoot is het mogelijk dat hier oorspronkelijk een pottenbakker is uitgebeeld.

Z-4-4 Koning Caspar (?)

Bij de restauratie in de negentiende eeuw werd op deze plek op de luchtboog koning Caspar uitgebeeld. Het oude beeldje, nu in Museum de Bouwloods, is verminkt bewaard gebleven.

Hoewel op een oude foto zichtbaar is, dat het beeldje een nu verdwenen attribuut, gelijkend op de kelk die bij het nieuwe beeldje aanwezig is, in de rechter hand heeft, is toch twijfelachtig of hier oorspronkelijk één der koningen was uitgebeeld.

Ofschoon het beeldje op allerlei punten het oude voorbeeld volgt, heeft het oude duidelijk een soort houweel op de linker schouder, waar nu een scepter of staf is aangebracht.

Z-4-5 Koning Melchior (?)

De negentiende-eeuwse restaurateurs hebben hier één der Driekoningen, de zwarte koning Melchior met giften voor het Christuskind, voorgesteld.

Het oude beeldje in het depot van de bouwloods laat echter geen twijfel over het feit, dat het figuurtje geen kroon droeg, maar een muts. Wel laat het oude beeldje, net als de "kopie", de linkerhand rusten op het handvat van een grootkromzwaard.

In de Middeleeuwen gebruikte men het kromzwaard vaak om aan te geven, dat de persoon uit het oosten kwam en islamiet was.

Of het kromzwaard voor Lambert Hazenmans, aanleiding was om hier de donkere koning Melchior van te maken, is niet bekend.

Tekst uit het boek "De 96 luchtboogfiguren op de Sint-Jan" van Ronald Glaudemans.
Uitgegeven door Heinen in 2004. 96 blz. Met fotomateriaal.
ISBN 9077721126

Waar: 's-Hertogenbosch (NB), Lucaskerk

Wat: Fresco

Wie:

Wanneer:

Afmetingen:

Materiaal:

- Annunciatie

Foto: check TX's input sing

Waar: **Wijnaldum (Fr)**, St. Andreaskerk

Wat: Preekstoel

Wie:

Wanneer: 1728

Afmetingen:

Materiaal: Paneel, hout

- Aanbidding door de herders

Foto: kerken fri

Waar: **Zaltbommel (Ge)**, Maarten van Rossemhuis (Museum Stadskasteel)

Wat: Haardplaat inv. 0126

Wie: Onbekend

Wanneer: 1671

Afmetingen: 120 cm h, 85 cm b

Materiaal: Gietijzer

- Aanbidding door de herders

Foto: P.M. Diemer

